

31988L0361

8.7.1988

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 178/5

NÕUKOGU DIREKTIIV,

24. juuni 1988,

asutamislepingu artikli 67 rakendamise kohta

(88/361/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 69 ja artikli 70 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, mis on esitatud pärast konsulteerimist valuutakomiteega, ⁽¹⁾

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust ⁽²⁾

ning arvestades, et:

asutamislepingu artikli 8a kohaselt hõlmab siseturg sisepiirideta ala, mille ulatuses tagatakse kapitali vaba liikumine, ilma et see piiraks asutamislepingu teiste sätete kohaldamist;

liikmesriigid peaksid saama võtta asjakohaseid meetmeid pankade likviidsuse reguleerimiseks; need meetmed peaksid piirduma ainult nimetatud eesmärgi saavutamiseiga;

liikmesriikidel peaks vajaduse korral olema võimalus võtta ühenduse asjakohase korra kohaselt meetmeid lühiajaliste kapitali ümberpaigutuste ajutiseks piiramiseks, sest need võivad tõsiselt häirida nende raha- ja vahetuskursipoliitikat isegi juhul, kui puuduvad märkimisväärsed kõrvalekalded majanduse põhialustest;

selguse ja arusaadavuse huvides on soovitatav näha käesoleva direktiiviga sätestatud korras ette 1985. aasta ühinemisaktiga kapitali liikumise valdkonnas Hispaania Kuningriigi ja Portugali Vabariigi jaoks võetud üleminekumeetmete reguleerimisala;

Hispaania Kuningriik ja Portugali Vabariik võivad ühinemisakti artiklites 61–66 ja 222–232 sätestatud tingimustel edasi lükata teatavate kapitali ümberpaigutuste liberaliseerimise erandina kohustustest, mis on sätestatud 11. mai 1960. aasta esimeses nõukogu direktiivis EMÜ asutamislepingu artikli 67 rakendamise kohta, ⁽³⁾ viimati muudetud direktiiviga 86/566/EMÜ; ⁽⁴⁾ direktiiviga 86/566/EMÜ nähakse ka ette üleminekukord, mida kohaldatakse kõnealuse kahe liikmesriigi kapitali liikumise liberaliseerimisega seotud kohustuste suhtes; nimetatud liikmesriikidel on asjakohane edasi lükata käesolevast direktiivist tulenevate uute liberaliseerimiskohustuste kohaldamine;

⁽¹⁾ EÜT C 26, 1.2.1988, lk 1.

⁽²⁾ 17. juunil 1988 esitatud arvamus (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata).

⁽³⁾ EÜT 43, 12.7.1960, lk 921/60.

⁽⁴⁾ EÜT L 332, 26.11.1986, lk 22.

Kreeka Vabariigil ja Iirimaa on eri määral keerukas maksebilansi olukord ja suured välisvõlad; kapitali liikumise kohene ja täielik liberaliseerimine neis kahe liikmesriigis raskendaks selliste meetmete kohaldamise jätkamist, mis nad on võtnud oma välispositsioonide parandamiseks ja selleks, et suurendada oma rahandussüsteemi suutlikkust kohaneda ühenduse integreeritud finantsturu nõuetega; kooskõlas asutamislepingu artikliga 8c on kõnealuse kahe liikmesriigi konkreetset olukorda silmas pidades asjakohane anda neile lisaaega käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste täitmiseks;

kapitali liikumise täielik liberaliseerimine võib tekitada raskusi teatavate liikmesriikide ja eelkõige piirialade lisaeluasemeturgudel; käesoleva direktiivi jõustumine ei või mõjutada selliseid oste reguleerivaid olemasolevaid siseriiklikke õigusakte;

käesoleva direktiivi jõustamiseks ettenähtud ajavahemikul tuleb anda komisjonile võimalus esitada ettepanekuid, mis on kavandatud selleks, et kõrvaldada riikide maksusüsteemide erinevustest tulenev moonutamise, maksude tasumisest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise oht või vähendada seda ohtu, ning võimaldada nõukogul avaldada selliste ettepanekute kohta oma arvamus;

ühendus püüab kooskõlas asutamislepingu artikli 70 lõikega 1 saavutada oma residentide ja kolmandate riikide residentide vahelise kapitali liikumise võimalikult ulatuslikku liberaliseerimist;

ulatuslikud lühiajalised kapitali ümberpaigutused kolmandatesse riikidesse või kolmandatest riikidest võivad tõsiselt häirida liikmesriikide rahalist olukorda ja finantsolukorda või tekitada pingeid valuutaturgudel; niisugune areng võib kahjustada Euroopa Rahasüsteemi ühtsust, siseturu tõrgeteta toimimist ning majandus- ja rahaliiduga seotud järkjärgulisi edusamme; seepärast on asjakohane näha ette tingimused võimalike kooskõlastatud meetmete rakendamiseks liikmesriikides;

käesolev direktiiv asendab nõukogu 21. märtsi 1972. aasta direktiivi 72/156/EMÜ rahvusvaheliste kapitalivoogude reguleerimise kohta ja nendest omamaisele likviidsusele tuleneva soovimatu mõju kõrvaldamise kohta; ⁽⁵⁾ direktiiv 72/156/EMÜ tuleks seetõttu tunnistada kehtetuks,

⁽⁵⁾ EÜT L 91, 18.4.1972, lk 13.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 4

Artikkel 1

1. Ilma et see piiraks järgnevate sätete kohaldamist, peavad liikmesriigid kaotama liikmesriikide residentide vahelise kapitali liikumise piirangud. Käesoleva direktiivi kohaldamise hõlbustamiseks liigitatakse kapitali liikumine vastavalt I lisas esitatud nomenklatuurile.

2. Kapitali liikumisega seotud ülekanded tehakse samade vahetuskursside alusel, mis kehtivad jooksvate tehingutega seotud maksete puhul.

Artikkel 2

Liikmesriigid teatavad keskpankade juhatajate komiteele, valuutakomiteele ja komisjonile pankade likviidsuse reguleerimiseks võetud meetmetest, mis avaldavad konkreetset mõju krediitiasutuste kapitalitehingutele mitteresidentidega, hiljemalt nende jõustumise kuupäevaks.

Need meetmed peavad piirduma riigi rahapoliitika reguleerimisega. Valuutakomitee ja keskpankade juhatajate komitee esitavad komisjonile selle kohta oma arvamuse.

Artikkel 3

1. Kui erakorralise ulatusega lühiajalised kapitali ümberpaigutused tekitavad tõsiseid pingeid valuutaturgudel ning häirivad oluliselt liikmesriigi raha- ja vahetuskursipoliitikat, põhjustades eelkõige omamaise likviidsuse märgatavat kõikumist, võib komisjon pärast valuutakomitee ja keskpankade juhatajate komiteega konsulteerimist lubada asjaomasel liikmesriigil võtta II lisas loetletud kapitali ümberpaigutuste suhtes kaitsemeetmeid, määrates kindlaks nende rakendamise tingimused ja üksikasjad.

2. Kiireloomulistel juhtudel võivad asjaomased liikmesriigid võtta eespool nimetatud meetmeid vajaduse korral oma algatusel. Komisjonile ja teistele liikmesriikidele tuleb meetmetest teatada hiljemalt nende jõustumise kuupäevaks. Komisjon teeb pärast valuutakomiteega ja keskpankade juhatajate komiteega konsulteerimist otsuse, kas asjaomane liikmesriik võib nende meetmete kohaldamist jätkata või peab neid muutma või need tühistama.

3. Komisjoni poolt lõigete 1 ja 2 alusel tehtud otsuseid võib nõukogu kvalifitseeritud häälteenamusega tühistada või muuta.

4. Käesoleva artikli kohaselt võetavate kaitsemeetmete kohaldamisaeg ei tohi ületada kuut kuud.

5. Enne 31. detsembrist 1992 uurib nõukogu komisjoni aruande põhjal ning pärast valuutakomitee ja keskpankade juhatajate komitee arvamuste saamist, kas käesolevas artiklis esitatud põhimõtted ja üksikasjad on jätkuvalt asjakohased nende nõuete puhul, mille täitmiseks need on ette nähtud.

Käesolev direktiiv ei piira liikmesriikide õigust võtta kõiki vajalikke meetmeid, et vältida muu hulgas maksustamist ja finantseerimisasutuste usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvet käsitlevate õigusnormide rikkumist ning sätestada kapitali liikumise deklareerimise kord haldus- või statistilise teabega seotud eesmärkidel.

Nende meetmete ja selle korra kohaldamine ei tohi takistada ühenduse õiguse kohast kapitali liikumist.

Artikkel 5

Hispaania Kuningriigi ja Portugali Vabariigi puhul on 1985. aasta ühinemisakti sätete reguleerimisala kapitali liikumise valdkonnas määratud III lisas kooskõlas I lisas esitatud kapitali liikumise nomenklatuuriga.

Artikkel 6

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud meetmed hiljemalt 1. juulil 1990. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile. Nad teatavad ka kõikidest uutest meetmetest ning I lisas esitatud kapitali liikumist reguleerivates sätetes tehtud võimalikest muudatustest hiljemalt nende jõustumise kuupäevaks.

2. Ilma et see piiraks 1985. aasta ühinemisakti artiklite 61–66 ja artiklite 222–232 kohaldamist, võivad Hispaania Kuningriik ja Portugali Vabariik, samuti Kreeka Vabariik ja Iirimaa ajutiselt jätkata piirangute rakendamist IV lisas loetletud kapitali ümberpaigutuste suhtes kõnealuses lisas sätestatud tingimustel ja ajavahemikel.

Kui Portugali Vabariik või Kreeka Vabariik leiab enne IV lisa III ja IV loendis esitatud kapitali ümberpaigutuste liberaliseerimise tähtaja möödumist, et ta ei suuda liberaliseerimist jätkata eelkõige maksebilansiraskuste või riigi rahandussüsteemi puuduliku kohanemise tõttu, võib komisjon ühe kõnealuse liikmesriigi taotluse korral uurida koostöös valuutakomiteega asjaomase liikmesriigi majanduse ja rahanduse olukorda. Komisjon teeb uurimistulemuste alusel nõukogule ettepaneku kõigi või teatavate eespool nimetatud kapitali ümberpaigutuste liberaliseerimise tähtaja pikendamiseks. See pikendamine ei tohi ületada kolme aastat. Nõukogu teeb otsuse asutamislepingu artiklis 69 sätestatud korras.

3. Belgia Kuningriik ja Luksemburgi Suurhertsogiriik võivad ajutiselt jätkata duaalse valuutavahetussüsteemi kasutamist, järgides V lisas sätestatud tingimusi ja tähtaegu.

4. Lisaeluasemete ostmist reguleerivad siseriiklikud õigusaktid võivad jääda kehtima, kuni nõukogu võtab vastu seda valdkonda käsitlevad lisasätted asutamislepingu artiklis 69 sätestatud korras. See säte ei mõjuta ühenduse õiguse teiste sätete kohaldatavust.

5. Komisjon esitab 31. detsembriks 1988 nõukogule ettepanekud, mille eesmärk on kõrvaldada moonutamise, maksude tasumisest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise oht või seda vähendada, niisugune oht tuleneb erinevustest riikide hoiuste maksustamissüsteemides ja nende süsteemide kohaldamise kontrollimisel.

Nõukogu esitab nende komisjoni ettepanekute kohta oma arvamuse 30. juuniks 1989. Kooskõlas asutamislepinguga võetakse kõik ühenduse maksustamissätted vastu ühehäälselt.

Artikkel 7

1. Kui käesoleva direktiivi muude sätetega ei ole ette nähtud teisiti, peavad liikmesriigid püüdma liberaliseerida kolmandatesse riikidesse suunatud või sealt pärit kapitali liikumisega seotud ülekanded samal määral nagu teiste liikmesriikide residentidega tehtavate tehingud.

Eelneva lõigu sätteid ei takista kohaldada kolmandate riikide suhtes siseriiklike eeskirju või ühenduse õigust ning eelkõige vastastikuseid sätteid, mis käsitlevad asutamisega, finantsteenuste osutamisega ja väärtpaberite kapitaliturule lubamisega seotud tehinguid.

2. Kui ulatuslikud lühiajalised kapitali ümberpaigutused kolmandatesse riikidesse või kolmandatest riikidest häirivad tõsiselt kõigi või teatavate liikmesriikide rahalist olukorda ja finantsolukorda riigisisel või -välisel tasandil või tekitavad tõsiseid pingeid ühendusesiseses või ühenduse ja kolmandate riikide vahelises valuutavahetuses, konsulteerivad liikmesriigid üksteisega nende raskuste ületamiseks võetavate meetmete osas. Konsultatsioonid toimuvad komisjoni või teatava liikmesriigi algatusel keskpankade juhatajate komitees ja valuutakomitees.

Artikkel 8

Valuutakomitee uurib vähemalt kord aastas, milline on kapitali vaba liikumise olukord käesoleva direktiivi kohaldamise tulemusel. See uurimine hõlmab krediidi ning finants- ja rahaturgude siseriikliku reguleerimisega seotud meetmeid, mis võivad avaldada konkreetset mõju rahvusvahelistele kapitali ümberpaigutustele ja kõigile muudele käesoleva direktiivi aspektidele. Komitee annab uurimistulemustest aru komisjonile.

Artikkel 9

11. mai 1960. aasta esimene direktiiv ja direktiiv 72/156/EMÜ tunnistatakse kehtetuks alates 1. juulist 1990.

Artikkel 10

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Luxembourg, 24. juuni 1988

Nõukogu nimel
eesistuja
M. BANGEMANN

I LISA

DIREKTIIVI ARTIKLIS 1 OSUTATUD KAPITALI LIIKUMISE NOMENKLATUUR

Käesolevas nomenklatuuris on kas oma- või välisväärings väljendatud kapitali ümberpaigutused liigitatud nendega seotud varade ja kohustuste majandusliku laadi järgi.

Selles nomenklatuuris nimetatud kapitali liikumine hõlmab:

- kõiki kapitali liikumise puhul vajalikke tehinguid, nagu tehingute sõlmimine ja täitmine ning seonduvad ülekanded. Üldjuhul tehakse tehinguid eri liikmesriikide residentide vahel, kuid kapitali ümberpaigutusi võivad enda nimel teha ka üksikisikud (nt emigrantidele kuuluva vara ülekanded),
- füüsiliste või juriidiliste isikute tehinguid, ⁽¹⁾ sealhulgas tehinguid liikmesriikide või teiste haldusasutuste ja avalik-õiguslike asutuste varade või kohustustega, mille suhtes kohaldatakse asutamislepingu artikli 68 lõiget 3,
- ettevõtja juurdepääsu kõikidele turul kasutatavatele finantseerimismeetoditele asjaomase tehingu tegemiseks. Näiteks väärtpaberite ja teiste finantsinstrumentide omandamine hõlmab peale hetketehingute ka kõiki kasutatavaid kauplemisvorme, nagu tähtpäevatehingud, optioonide või tagatistega seotud tehingud, vahetustehingud muu vara vastu jne. Samamoodi hõlmavad finantseerimisasutuste jooksvate ja hoiukontodega seotud tehingud kontode avamise ja nendele vahendite paigutamise kõrval ka välisvaluuta tähtpäevatehinguid, olenemata sellest, kas need on ette nähtud valuutariski katmiseks või avatud välisvaluutaposisiooni võtmiseks,
- vara likviidseks muutmise või loovutamise seotud tehinguid, likvideerimisjaotise repatrieerimist ⁽¹⁾ või selle kohest kasutamist ühenduse kohustuste piires,
- krediidi või laenude tagasimaksetehinguid.

Käesolev nomenklatuur ei ole kapitali liikumiseks peetavate tehingute ammendav loend ning seetõttu sisaldab rubriiki XIII — F. "Muu kapitali liikumine — mitmesugust". Nomenklatuuri ei või tõlgendada viisil, mis piirab direktiivi artiklis 1 osutatud kapitali liikumise täieliku liberaliseerimise põhimõtte kohaldamist.

I. OTSEINVESTEERINGUD ⁽¹⁾

1. Filiaali või ainult kapitali paigutanud isikule kuuluva ettevõtja asutamine ja laiendamine ning olemasolevate ettevõtjate täielik omandamine.
 2. Osalemine uues või olemasolevas ettevõtjates püsivate majandussidemete loomiseks või säilitamiseks.
 3. Pikaajalised laenud püsivate majandussidemete loomiseks või säilitamiseks.
 4. Kasumi reinvesteering püsivate majandussidemete säilitamiseks.
- A. Mitteresidentide otseinvesteeringud riigi territooriumil ⁽¹⁾**
- B. Residentide otseinvesteeringud välismaal ⁽¹⁾**

II. KINNISVARAINVESTEERINGUD
(ei ole hõlmatud I jaoga) ⁽¹⁾

- A. Mitteresidentide kinnisvarainvesteeringud riigi territooriumil**
- B. Residentide kinnisvarainvesteeringud välismaal**

III. TEHINGUD TAVALISELT KAPITALITURUL KAUBELDAVATE VÄÄRTPABERITEGA
(ei ole hõlmatud I, IV ja V jaoga)

- a) Aktsiad/osad ja muud kasumijaotusega väärtpaberid. ⁽¹⁾
- b) Võlakirjad. ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Vt allpool esitatud selgitavaid märkusi.

A. Väärtpaberitehingud kapitaliturul

1. Börsil kaubeldavate omamaiste väärtpaberite omandamine mitteresidentide poolt. ⁽¹⁾
2. Börsil kaubeldavate välisväärtpaberite omandamine residentide poolt.
3. Selliste omamaiste väärtpaberite omandamine mitteresidentide poolt, millega börsil ei kaubelda. ⁽¹⁾
4. Selliste välisväärtpaberite omandamine residentide poolt, millega börsil ei kaubelda.

B. Väärtpaberite kapitaliturule lubamine ⁽¹⁾

- i) Börsinimekirja võtmine. ⁽¹⁾
- ii) Emissioon ja suunatud emissioon kapitaliturul.*
 1. Omamaiste väärtpaberite lubamine välismaa kapitaliturule.
 2. Välisväärtpaberite lubamine omamaisele kapitaliturule.

IV. TEHINGUD ÜHISINVESTEERIMISETTEVÕTJATE OSAKUTEGA ⁽¹⁾

- a) Selliste ühisinvesteeringuettevõtjate osakud, mis on loodud investeringuteks tavaliselt kapitaliturul kaubeldavatesse väärtpaberitesse (aktsiad/osad, muud omandiväärtpaberid ja võlakirjad).
- b) Selliste ühisinvesteeringuettevõtjate osakud, mis on loodud investeringuteks tavaliselt rahaturul kaubeldavatesse väärtpaberitesse või finantsinstrumentidesse.
- c) Selliste ühisinvesteeringuettevõtjate osakud, mis on loodud investeringuteks muudesse varadesse.

A. Tehingud ühisinvesteeringuettevõtjate osakutega

1. Omamaiste ettevõtjate börsil kaubeldavate osakute omandamine mitteresidentide poolt.
2. Välisettevõtjate börsil kaubeldavate osakute omandamine residentide poolt.
3. Selliste omamaiste ettevõtjate osakute omandamine mitteresidentide poolt, millega börsil ei kaubelda.
4. Selliste välisettevõtjate osakute omandamine residentide poolt, millega börsil ei kaubelda.

B. Ühisinvesteeringuettevõtjate osakute kapitaliturule lubamine

- i) Börsinimekirja võtmine.
- ii) Emissioon ja suunatud emissioon kapitaliturul.
 1. Omamaiste ühisinvesteeringuettevõtjate osakute lubamine välismaa kapitaliturule.
 2. Välismaa ühisinvesteeringuettevõtjate osakute lubamine riigi kapitaliturule.

V. TEHINGUD TAVALISELT RAHATURUL KAUBELDAVATE VÄÄRTPABERITE JA MUUDE FINANTSINSTRUMENTIDEGA ⁽¹⁾**A. Rahaturul väärtpaberite ja muude finantsinstrumentidega tehtavad tehingud**

1. Omamaise rahaturu väärtpaberite ja finantsinstrumentide omandamine mitteresidentide poolt.
2. Välismaa rahaturu väärtpaberite ja finantsinstrumentide omandamine residentide poolt.

B. Väärtpaberite ja muude finantsinstrumentide rahaturule lubamine

- i) Tunnustatud rahaturule viimine.*
- ii) Emissioon ja suunatud emissioon tunnustatud rahaturul.
 1. Omamaiste väärtpaberite ja finantsinstrumentide lubamine välismaa rahaturule.
 2. Välisväärtpaberite ja -finantsinstrumentide lubamine omamaisele rahaturule.

⁽¹⁾ Vt allpool esitatud selgitavaid märkusi.

VI. FINANTSEERIMISASUTUSTE JOOKSVATE KONTODE JA HOIUKONTODEGA SEOTUD TEHINGUD ⁽¹⁾

- A. **Mitteresidentide tehingud omamaiste finantseerimisasutustega**
- B. **Residentide tehingud välisfinantseerimisasutustega**

VII. KREDIIT, MIS ON SEOTUD ÄRITEHINGUTEGA VÕI TEENUSTE OSUTAMISEGA, MILLE OSAPOOLEKS ON RESIDENT ⁽¹⁾

1. Lühiajaline (alla ühe aasta).
 2. Keskmise tähtajaga (üks kuni viis aastat).
 3. Pikaajaline (üle viie aasta).
- A. **Mitteresidentide poolt residentidele antav krediit**
 - B. **Residentide poolt mitteresidentidele antav krediit**

VIII. FINANTSLAENUD JA -KREDIIT (ei ole hõlmatud I, VII ja XI jaoga) ⁽¹⁾

1. Lühiajalised (alla ühe aasta).
 2. Keskmise tähtajaga (üks kuni viis aastat).
 3. Pikaajalised (üle viie aasta).
- A. **Mitteresidentide poolt residentidele antavad laenud ja krediit**
 - B. **Residentide poolt mitteresidentidele antavad laenud ja krediit**

IX. KÄENDUS, MUUD TAGATISED JA PANDIÕIGUSED

- A. **Mitteresidendi poolt residendile antavad**
- B. **Residendi poolt mitteresidendile antavad**

X. KINDLUSTUSLEPINGUTE TÄITMISEGA SEOTUD ÜLEKANDED

- A. **Elukindlustusega seotud kindlustusmaksed ja väljamaksed**
 1. Omamaise elukindlustusseltsi ja mitteresidendi vahelised lepingud.
 2. Välismaa elukindlustusseltsi ja residendi vahelised lepingud.
- B. **Krediidikindlustusega seotud kindlustusmaksed ja väljamaksed**
 1. Omamaise krediidikindlustusseltsi ja mitteresidendi vahelised lepingud.
 2. Välismaa krediidikindlustusseltsi ja residendi vahelised lepingud.
- C. **Muud kindlustuslepingutega seotud kapitaliülekanded**

XI. ISIKLIKU LAADI KAPITALI LIIKUMINE

- A. **Laenud**
- B. **Kingid ja annetused**
- C. **Kaasavara**
- D. **Pärandid ja annakud**
- E. **Immigrandi poolt võla tasumine eelmises elukohariigis**
- F. **Emigrandi poolt talle kuuluva vara teise riiki viimine sinna kolimise või välisriigis viibimise ajal**
- G. **Immigrandi säästude ülekandmine eelmisesse elukohariiki riigis viibimise ajal**

⁽¹⁾ Vt allpool esitatud selgitavaid märkusi.

XII. FINANTSVARA FÜÜSILINE IMPORT JA EKSPORT

- A. Väärtpaberid
- B. Eri liiki maksevahendid

XIII. MUU KAPITALI LIIKUMINE

- A. Pärandimaksud
- B. Kahjutasud (kui neid saab käsitada kapitalina)
- C. Tagasimaksud lepingute ülesütlemissel ja sissenõudmata väljamaksete tagasimaksud (kui neid saab käsitada kapitalina)
- D. Autoritasud: patendid, disainilahendused, kaubamärgid ja leiutised (loovutamised ja nendest tulenevad ülekanded)
- E. Teenuste osutamiseks vajalike vahendite ülekandmine (ei ole hõlmatud VI jaoga)
- F. Mitmesugust

SELGITAVAD MÄRKUSED

Käesolevas nomenklatuuris ja direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid.

Otseinvesteeringud

Füüsiliste isikute või äri-, tööstus- ja finantsettevõtjate investeeringud, mille eesmärk on luua või säilitada püsivad ja otsesed sidemed kapitali paigutava isiku ja sellise ettevõtja või ettevõtte vahel, kelle kasutusse kapital antakse majandustegevuseks. Seepärast tuleb kõnealust mõistet käsitleda kõige laiemas tähenduses.

Nomenklatuuri I jao punktis 1 nimetatud ettevõtjad hõlmavad juriidiliselt iseseisvaid ettevõtjaid (täisomanduses tütar-ettevõtjad) ja filiaale.

Nomenklatuuri I jao punktis 2 nimetatud aktsiaseltsi staatusega ettevõtja puhul on otseinvesteeringute kujul osalemisega tegemist juhul, kui füüsilisele isikule või teisele ettevõtjale või omanikule kuuluv aktsiapakk võimaldab aktsionäril kooskõlas aktsiaseltsi käsitlevate siseriiklike õigusaktidega või muudel alustel tõhusalt osaleda äriühingu juhtimises või selle kontrollimisel.

Nomenklatuuri I jao punktis 3 nimetatud pikaajalised kasumijaotusega laenud on rohkem kui viieks aastaks antud laenu, mille eesmärk on püsivate majandussidemete loomine või säilitamine. Peamised näited on ettevõtja laenu türet-ettevõtjatele või äriühingule, milles tal on osalus, ning kasumijaotuskokkuleppega seotud laenu. Sellesse rubriiki kuuluvad ka finantseerimisasutuste laenu püsivate majandussidemete loomiseks või säilitamiseks.

Kinnisvarainvesteeringud

Füüsiliste isikute poolt hoonete ja maa ostmine ning hoonete ehitamine kasu saamise eesmärgil või isiklikuks kasutamiseks. See kategooria hõlmab ka kasutusvaldust, realservituuti ja hoonestusõigust.

Väärtpaberibörsi nimekirja võtmine või tunnustatud rahaturule viimine

Väärtpaberite ja muude vabalt kaubeldavate maksevahendite kindlaksmääratud korra kohane kasutamine ametlikult või mitteametlikult kontrollitavates tehingutes ametlikult tunnustatud väärt- paberibörsil või rahaturu ametlikult tunnustatud osas.

Väärtpaberibörsil kaubeldavad väärt- paberid (noteeritud või noteerimata)

Väärtpaberid, millega kauplemine on reguleeritud ning mille hinnad avaldab regulaarselt kas ametlik väärt- paberibörs (noteeritud väärt- paberid) või muu väärt- paberibörsiga seotud organ, nt pankade komitee (noteerimata väärt- paberid).

Väärtpaberite ja teiste vabalt kaubeldavate maksevahendite emissioon

Müük avaliku pakkumise teel.

Väärtpaberite ja teiste vabalt kaubeldavate maksevahendite suunatud emissioon

Väärtpaberite avaliku pakkumise otsemüük emitendi poolt või konsortsiumi poolt, kellel emitent on palunud neid müüa.

Omamaised väärtpaberid, välisväärtpaberid ja muud finantsinstrumendid

Väärtpaberid riikide kaupa, kus asub emitendi põhitegevuskoht. Välisurul välja antud kodumaiste väärtpaberite ja teiste finantsinstrumentide omandamist residentide poolt peetakse välisväärtpaberite omandamiseks.

Aktsiad ja muud kasumijaotusega väärtpaberid

Hõlmab märkimisõigust väärtpaberite väljalaskmisel.

Võlakirjad

Vähemalt kaheaastase tähtajaga vabalt kaubeldavad väärtpaberid, mille intressimäär ning põhisumma tagasimaksmise ja intressi maksmise tingimused määratakse kindlaks väljalaskmisel.

Ühisinvesteeringuettevõtjad

Ettevõtjad:

- mille eesmärk on nende poolt kogutud kapitali ühine investeerimine siirdväärtpaberitesse või muudesse varadesse ning mis toimivad riski hajutamise põhimõttel,
- mille osakud ostetakse või võetakse omanike nõudmisel tagasi otse või kaudselt nende ettevõtjate varast vastavalt omanike tegevust reguleerivatele seaduses ettenähtud, lepingulistele või põhikirjas ettenähtud tingimustele. Meetmeid, mida ühisinvesteeringuettevõtja võtab tagamaks, et tema osakute turuväärtus ei erineks oluliselt nende puhasväärtusest, käsitletakse võrdväärseks sellise tagasiostmise või tagasivõtmisega.

Sellise ettevõtja võib asutada vastavalt riigi seadustele kas lepinguõiguse sätete [fondivalitseja juhitud lepingulised fondid (*common fund*)] või investeerimisfondide käsitlevate sätete [avatud investeerimisfondid (*unit trust*)] või põhikirja [investeeringuühingud (*investment company*)] alusel.

Käesoleva direktiivi kohaldamisel hõlmavad lepingulised fondid ka avatud investeerimisfondid.

Tavaliselt rahaturul kaubeldavad väärtpaberid ja muud finantsinstrumendid

Riigi võlakirjad ja teised vabalt kaubeldavad võlakirjad, hoiusesertifikaadid, pangaaktseptid, kommertsipaberid ja teised sellised finantsinstrumendid.

Äritehingutega või teenuste osutamisega seotud krediit

Lepinguline kaubanduskrediit (ettemaksed või perioodilised maksed pooleliolevate või tellitud tööde eest ning maksetingimuste pikendamine, olenemata sellest, kas see hõlmab vekslit väljaandmist) ja selle rahastamine krediitiasutuste antavast krediidist. See kategooria hõlmab ka faktooringtehinguid.

Finantslaenu ja krediit

Finantseeringuühingute poolne igat liiki rahastamine, sealhulgas äritehingute ning selliste teenuste rahastamine, milles ei osale residentid.

See kategooria hõlmab hüpoteeklaene, tarbijakrediiti ja kapitalirenti ning asenduskrediitiliini ja teisi võlakirja emissiooniteenuseid.

Residentid ja mitteresidentid

Iga liikmesriigi kehtivates valuutaeeskirjades määratletud füüsilised ja juriidilised isikud.

Likvideerimisjaotis (seotud investeeringutega, väärtpaberitega jms)

Müügitulu, sealhulgas võimalik kapitalikasv, tagasimaksete summad, kohtuotsuste täitmisest saadav tulu jne.

Füüsilised ja juriidilised isikud

Nagu on määratletud siseriiklikes eeskirjades.

Finantseeringuühingud

Pangad, hoiupangad ning lühiajalist, keskmise tähtajaga või pikaajalist krediiti andvad institutsioonid, kindlustusseltsid, elamuhoiupangad, investeerimisühingud ja teised sellised institutsioonid.

Krediitiasutused

Pangad, hoiupangad ning lühiajalist, keskmise tähtajaga või pikaajalist krediiti andvad institutsioonid.

II LISA

DIREKTIIVI ARTIKLIS 3 OSUTATUD TEHINGUTE LOETELU

Tehingu laad	Jagu
Tehingud tavaliselt rahaturul kaubeldavate väärtpaberite ja muude finantsinstrumentidega	V
Finantseerimisasutuste jooksvate kontode ja hoiukontodega seotud tehingud	VI
Tehingud ühisinvesteeringuühingute osakutega — ühisinvesteeringuühingud, mis on loodud investeerimiseks tavaliselt rahaturul kaubeldavatesse väärtpaberitesse või finantsinstrumentidesse	IV-A ja B (c)
Finantslaenu ja -krediit — lühiajaline	VIII-A ja B-1
Isikliku laadi kapitali liikumine — laenu	XI-A
Finantsvara füüsiline import ja eksport — tavaliselt rahaturul kaubeldavad väärtpaberid — maksevahendid	XII
Muu kapitali liikumine: mitmesugust — eespool loetletud tehingutega sarnased lühiajalised tehingud	XIII-F
Piirangud, mida liikmesriigid võivad eespool loetletud kapitali ümberpaigutuste suhtes rakendada, tuleb määratleda ja rakendada nii, et need tekitaksid võimalikult vähe takistusi isikute, kaupade ja teenuste vabale liikumisele.	

III LISA

MILLELE ON OSUTATUD DIREKTIIVI ARTIKLIS 5

1985. aasta ühinemisakti kapitali liikumist käsitlevate sätete reguleerimisala kooskõlas direktiivi I lisas sätestatud kapitali liikumise nomenklatuuriga

Ühinemisakti artiklid (üleminekusätete kehtivusaja lõppkuupäevad)	Tehingu laad	Jagu
a) Hispaania Kuningriiki käsitlevad sätted		
Artikkel 62 (31.12.1990)	Residentide otseinvesteeringud välismaal	I-B
Artikkel 63 (31.12.1990)	Residentide kinnisvarainvesteeringud välismaal	II-B
Artikkel 64 (31.12.1988)	Tavaliselt kapitaliturul kaubeldavate väärtpaberitega seotud tehingud	
	— Börsil kaubeldavate välisväärtpaberite omandamine residentide poolt	III-A-2
	— välja arvatud välisturul välja lastud ja omavääringus võlakirjad	
	Ühisinvesteeringuettevõtjate osakutega seotud tehingud	
	— Ühisinvesteeringuettevõtjate börsil kaubeldavate osakute omandamine residentide poolt	IV-A-2
	— välja arvatud lepinguliste fondidena tegutsevate ettevõtjate osakud	
b) Portugali Vabariiki käsitlevad sätted		
Artikkel 222 (31.12.1989)	Mitteresidentide otseinvesteeringud riigi territooriumil	I-A
Artikkel 224 (31.12.1992)	Residentide otseinvesteeringud välismaal	I-B
Artiklid 225 ja 226 (31.12.1990)	Mitteresidentide kinnisvarainvesteeringud riigi territooriumil	II-A
Artikkel 227 (31.12.1992)	Residentide kinnisvarainvesteeringud välismaal	II-B
Artikkel 228 (31.12.1990)	Isiklikku laadi kapitali liikumine	
	i) artikli 228 lõikes 2 sätestatud kõrgemate määrade kohaldamiseks:	
	— Kaasavara	XI-C
	— Pärandid ja annakud	XI-D
	— Emigrantide poolt neile kuuluva vara teise riiki viimine sinna kolimise või välisriigis viibimise ajal	XI-F
	ii) artikli 228 lõikes 2 sätestatud alandatud määrade kohaldamiseks:	
	— Kingid ja annetused	XI-B
	— Immigrantide poolt võlgade tasumine eelmises elukohariigis	XI-E
	— Immigrantide säästude ülekandmine eelmisesse elukohariiki riigis viibimise ajal	XI-G

IV LISA

MILLELE ON OSUTATUD DIREKTIIVI ARTIKLI 6 LÕIKES 2

- I. Portugali Vabariik võib kuni 31. detsembrini 1990 jätkata I loendis nimetatud kapitali ümberpaigutuste suhtes direktiivi teatavakstegemise kuupäeval olemasolevate piirangute rakendamist või need taaskehtestada.

I LOEND

Tehingu laad	Jagu
Ühisinvesteeringu osakutega seotud tehingud	
— välismaa ühisinvesteeringu osakute omandamine residentide poolt	IV-A-2 (a)
— lepingulise fondina tegutsevad ettevõtjad direktiivi 85/611/EMÜ ⁽¹⁾ tähenduses	
— Selliste välismaa ühisinvesteeringu osakute omandamine residentide poolt, millega börsil ei kaubelda	IV-A-4 (a)
— ettevõtjad, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 85/611/EMÜ ⁽¹⁾	

(¹) Nõukogu direktiiv 85/611/EMÜ avatud investeerimisfondide (UCITS) käsitlevate õigusnormide kooskõlastamise kohta (EÜT L 375, 31.12.1985, lk 3).

- II. Hispaania Kuningriik ja Portugali Vabariik võivad vastavalt kuni 31. detsembrini 1990 ja 31. detsembrini 1992 jätkata II loendis nimetatud kapitali ümberpaigutuste suhtes direktiivi teatavakstegemise kuupäeval olemasolevate piirangute rakendamist või need taaskehtestada.

II LOEND

Tehingu laad	Jagu
Tavaliselt kapitaliturul kaubeldavate väärtpaberitega seotud tehingud	
— Börsil kaubeldavate välisväärtpaberite omandamine residentide poolt	III-A-2 (b)
— välisturul välja lastud ja omavääringus võlakirjad	
— Selliste välisväärtpaberite (omamaiste väärtpaberite) omandamine residentide (mitteresidentide) poolt, millega börsil ei kaubelda	III-A-3 ja 4
— Väärtpaberite lubamine kapitaliturule	III-B-1 ja 2
— kui nendega kaubeldakse liikmesriigi börsil või need võetakse liikmesriigi börsi nimekirja	
Tehingud ühisinvesteeringu osakutega	
— Välismaa ühisinvesteeringu osakute omandamine residentide poolt	IV-A-2
— lepingulise fondina tegutsevad ettevõtjad, mis ei vasta direktiivile 85/611/EMÜ ⁽¹⁾	
— Selliste välismaa (omamaiste) ühisinvesteeringu osakute omandamine residentide (mitteresidentide) poolt, millega börsil ei kaubelda	IV-A-3 ja 4
— ettevõtjad, mille suhtes ei kohaldata direktiivi 85/611/EMÜ ⁽¹⁾ ning mille ainus eesmärk on liberaliseeritud varade omandamine	
— Ühisinvesteeringu osakute lubamine kapitaliturule	IV-B-1 ja 2 (a)
— ettevõtjad, mille suhtes kohaldatakse direktiivi 85/611/EMÜ ⁽¹⁾	
— krediit, mis on seotud äritehingutega või teenuste osutamisega, mille osapoolteks on resident	VII-A ja B-3
— Pikaajaline krediit	

(¹) Vt I loendis lisatud joonealust märkust.

- III. Kreeka Vabariik, Hispaania Kuningriik, Iirimaa ja Portugali Vabariik võivad kuni 31. detsembrini 1992 jätkata III loendis nimetatud kapitali ümberpaigutuste suhtes direktiivi teatavakstegemise kuupäeval olemasolevate piirangute rakendamist või need taaskehtestada.

III LOEND

Tehingu laad	Jagu
Kapitaliturul kaubeldavate väärtpaberitega seotud tehingud	
— Väärtpaberite lubamine kapitaliturule	III-B-1 ja 2
— kui nendega kaubeldakse liikmesriigi börsil või need võetakse liikmesriigi börsi nimekirja	
Ühisinvesteeringu osakutega seotud tehingud	
— Ühisinvesteeringu osakute lubamine kapitaliturule	IV-B-1 ja 2
— ettevõtjad, mille suhtes ei kohaldata direktiivi 85/611/EMÜ ⁽¹⁾ ning mille ainus eesmärk on liberaliseeritud varade omandamine	
Finantslaenu ja -krediit	VIII-A, B-2 ja 3
— keskmise tähtjaga ja pikaajaline	

(1) Vt I loendile lisatud joonealust märkust.

- IV. Kreeka Vabariik, Hispaania Kuningriik, Iirimaa ja Portugali Vabariik võivad IV loendis nimetatud kapitali ümberpaigutuste liberaliseerimise edasi lükata kuni 31. detsembrini 1992.

IV LOEND

Tehingu laad	Jagu
Tavaliselt rahaturul kaubeldavate väärtpaberite ja muude finantsinstrumentidega seotud tehingud	V
Finantseerimisasutuste jooksvate kontode ja hoiukontodega seotud tehingud	VI
Ühisinvesteeringu osakutega seotud tehingud	IV-A ja B (c)
— ühisinvesteeringu osakute, mis on loodud investeerimiseks tavaliselt rahaturul kaubeldavatesse väärtpaberitesse või finantsinstrumentidesse	
Finantslaenu ja krediit	VIII-A ja B-1
— lühiajaline	
Isiklikku laadi kapitali liikumine	XI-A
— laenu	
Finantsvara füüsiline import ja eksport	XII
— tavaliselt rahaturul kaubeldavad väärtpaberid	
— maksevahendid	
Muu kapitali liikumine: mitmesugust	XIII-F

V LISA

Belgia Kuningriik ja Luksemburgi Suurhertsogiriik kohustuvad alates 31. detsembrist 1992 lõpetama oma duaalse valuutavahetussüsteemi kohaldamise; see süsteem ei ole küll piiranud kapitali liikumist, kuid kaldub siiski kõrvale Euroopa Rahasüsteemist ning seepärast tuleks direktiivi tõhusa rakendamise huvides ja Euroopa Rahasüsteemi tugevdamiseks selle kohaldamine lõpetada. Peale selle kohustuvad nad kuni süsteemi kohaldamise lõpetamiseni rakendama seda korra kohaselt, mis tagab kapitali *de facto* vaba liikumise, nii et kahe turu vahetuskurssides ei oleks märkimisväärseid ja püsivaid erinevusi.
